

Školní vzdělávací program školní družiny

Platnost dokumentu od 1. 9. 2026

Obsah

1. Identifikační údaje	3
1.1. Název a sídlo školského zařízení	3
1.2. Jméno ředitele	3
1.3. Zřizovatel	3
1.4. Platnost dokumentu	3
2. Obecná charakteristika podmínek vzdělávání ve školském zařízení	3
2.1. Délka a časový plán vzdělávání	3
2.2. Formy vzdělávání	3
2.3. Velikost a vnitřní organizace zařízení	3
3. Materiální, personální, ekonomické a BOZP podmínky ke vzdělávání	3
3.1. Popis materiálních podmínek	3
3.2. Ekonomické podmínky	3
3.3. Psychosociální podmínky	4
3.4. Organizace chodu	4
3.5. Řízení školského zařízení	4
3.6. Personální zajištění	4
3.7. Spoluúčast rodičů	4
3.8. Bezpečnost a ochrana zdraví	4
3.9. Elektronická evidence docházky	4
4. Konkrétní vzdělávací cíle	4
4.1. Věkové a individuální zvláštnosti	4
4.2. Charakteristika vzdělávacího programu	4
4.3. Formy, prostředky a metody zájmového vzdělávání	4
5. Obsah vzdělávání	5
5.1. Vymezení vzdělávacích oblastí	5
5.2. Průřezová témata	6
5.3. Klíčové kompetence	7
5.4. Vzdělávací cíle	8
6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných	9
7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu ukončování zájmového vzdělávání	10
7.1. Úprava podmínek k přijetí k zájmovému vzdělávání	10
7.2. Přihláška k zájmovému vzdělávání	10
7.3. Různé aktivity zájmového vzdělávání	10
7.4. Podmínky předčasného ukončení zájmového vzdělávání	10
7.5. Vydávání dokladu o ukončení zájmového vzdělávání	10

1. Identifikační údaje

- 1.1. Školní družina Základní školy 1. máje, ul. 1. máje 10a, Havířov - Město
- 1.2. Ředitelka školy - Mgr. Michaela Drozdová, Ph.D.
- 1.3. Zřizovatel Statutární město Havířov
- 1.4. Platnost dokumentu od 1. 9. 2026

2. Obecná charakteristika podmínek vzdělávání ve školním zařízení

2.1. Délka a časový plán vzdělávání

Ranní provoz školní družiny je zajištěn ve dvou odděleních v době od 6:00 hodin do 8:45 hodin. Odpolední provoz pak od 11:40 do 16:30 hodin.

Plán činností je konkretizován v Ročním plánu ŠD.

2.2 Formy vzdělávání

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje klidné emoce.

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje formou pravidelné výchovně vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat účastníkům odpočinek i přípravu na vyučování. Ne všechna činnost ve školní družině musí být řízená vychovatelkou. Spontánní (volné) činnosti rozvíjí samostatný projev a rozhodování účastníka zájmového vzdělávání.

Pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity
- příležitostné akce
- besedy, sportovní akce, výtvarné soutěže, celodružinové akce, celoměstské akce
- spontánní aktivity
- individuální práce s účastníkem
- každodenní klidové individuální činnosti po obědě a při pobytu venku
- odpočinková činnost
- poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě, aktivní odpočinek
- příprava na vyučování
- didaktické hry
- činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky ze školního vyučování
- po dohodě s rodiči psaní domácích úkolů
- tematické vycházky

2.3. Velikost a vnitřní organizace zařízení

Školní družina má celkem 6 oddělení. Z toho 3 oddělení mají své vlastní prostory a 3 oddělení využívají prostory třídy po skončení vyučování.

Využíváme také školní jídelnu, tělocvičnu, školní zahradu, školní hřiště a kurt, šatny, chodby, WC, počítačovou učebnu.

3. Materiální, personální, ekonomické a BOZP podmínky ke vzdělávání

3.1. Popis materiálních podmínek

Každé oddělení má vlastní vybavení. Hračky, materiál či jiné pomůcky jsou doplňovány podle potřeby na začátku školního roku. Šatny jsou společné pro všechny děti ZŠ. Disponujeme tímto vybavením: nábytek, koberec pro hry a odpočinek, stavebnice, stolní hry, knihy, spotřební materiál, interaktivní tabule, barevná televize, digitální technika s připojením k internetu.

3. 2. Ekonomické podmínky

Výši úhrady za školní družinu stanovuje zřizovatel statutární město Havířov.

Část těchto prostředků je využita pro nákup vybavení a obnovu interiéru prostor ŠD.

Finanční náklady na kulturní a jiné akce hradí zákonní zástupci účastníka.

3.3. Psychosociální podmínky

Vytváříme příznivé sociální klima, respektujeme potřeby jedince a jeho osobní problémy, chráníme žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy, včasné informujeme žáky a jejich rodiče o činnosti školní družiny. Podmínky pro hygienické a bezpečné působení školní družiny zajišťujeme vhodnou strukturou skladby zaměstnání s dostatkem relaxace a aktivního pohybu, vhodnými stravovacími návyky a pitný režimem, bezpečnými pomůckami i ochranou žáků před úrazy.

Nejméně 2x ročně zajistíme besedu, přednášku na téma Prevence patologických jevů odborníkem.

3.4. Organizace chodu

V týdenních plánech práce školní družiny jsou uvedeny jednotlivé oblasti činností, které jsou popsány v Ročním plánu ŠD a vychovatel si sám vybírá skladbu práce podle vlastního oddělení a aktuálního složení žáků, s nimiž pracuje. Program činností je operativní, lze kreativně reagovat na možné měnící se podmínky, propojovat či přesouvat témata během dlouhodobé docházky dětí do školní družiny.

3.5. Řízení školského zařízení

Školní družina má dostatek vychovatelek na zajištění bezpečného chodu školní družiny a jednu vedoucí vychovatelku, která sestavuje roční a týdenní plán ŠD. Organizace ŠD podléhá ředitelce školy.

3.6. Personální zajištění

Vychovatelky ŠD převážně splňují požadavky na předepsanou odbornou způsobilost. Počet vychovatelek odpovídá počtu zapsaných dětí. Vychovatelky usilují o to, aby výsledkem jejich tvořivé improvizace, pružného a citlivého reagování na okamžitou situaci byla pohoda, kvalitní prožitek, zaujetí žáků a jejich seberealizace.

3.7. Spoluúčast rodičů

Rodiče se mohou na chování svých dětí informovat denně při vyzvedávání žáka. Výchovné problémy žáků řeší vychovatelka ve spolupráci s rodiči osobně, popřípadě zápisem do notýsku, na Bakaláře. Problémy většího rázu se řeší s vedením školy a výchovným poradcem.

Jednou měsíčně jsou stanoveny konzultační hodiny.

3.8. Bezpečnost a ochrana zdraví

Vychovatelky jsou pravidelně proškoleny kvalifikovaným pracovníkem o BOZP.

Účastníci zájmového vzdělávání jsou na začátku i v průběhu školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání pomůcek a jsou poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při různém ročním období, při sportování. Jsou opakovaně seznamováni s postupem při úrazu a v případě požáru. ŠD je vybavena lékárníčkou, jejíž obsah je pravidelně kontrolován a doplňován. Prostory a vybavení ŠD jsou v souladu s platnými hygienickými předpisy a bezpečnostními normami.

Je nutné zajistit bezpečnost nejen fyzickou, ale také sociální a emocionální.

3.9. Elektronická evidence

Docházka účastníků zájmového vzdělávání je vyřešena elektronickou evidencí systému BEELhop.

Taktéž využíváme elektronickou třídní knihu, která je součástí systému BELLhop.

4. Konkrétní cíle vzdělávání

4.1. Věkové a individuální zvláštnosti žáků

Školní družinu je určena pro žáky 1. až 3. tříd.

4.2. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávání v naší ŠD plně akceptuje RVP školy včetně jeho cílů a klíčových kompetencí.

Školní družina není pokračováním školního vyučování a neměla by být chápána ani jako pouhá sociální služba, jako hlídání dětí. Je důležitý výchovný partner rodiny a školy.

Práce v naší školní družině je zaměřena na zájmovou a rekreační činnost v době před a po vyučování.

Účastníci zájmového vzdělávání jsou vedeni k samostatnosti v rámci kolektivu, k pěkným vztahům mezi sebou navzájem, respektování sebe sama a všech dalších osob ve svém životě – rodičů, sourozenců, spolužáků, učitelů. Dále účastníky vedeme k tvořivému a logickému myšlení, spolupráci, respektu k ostatním, vnímavosti. Rozvíjíme jejich nadání a zájmy, budujeme u nich kladný vztah k přírodě a kultuře, posilujeme pozitivní návyky a přispíváme k prevenci patologických jevů. Současně se při různých činnostech rozvíjí jejich další charakterové vlastnosti – skromnost, čestnost, slušnost. Jsou vedeni k odpovědnosti za zdraví, majetek svůj i školy, ke správným

hygienickým návykům (při všech činnostech vychovatelé dbají na osobní hygienu dětí, na dodržování pitného režimu) a ke kultuře stravování.

4.3. Formy, prostředky a metody zájmového vzdělávání

Formy vzdělávání – příprava na vyučování, příležitostné akce, spontánní aktivity, odpočinková a relaxační činnost, pravidelná činnost.

Prostředky a metody práce – komunikativní kruh, beseda, rozhovor, diskuze, soutěže, kvízy, doplňovačky, dramatizace, četba, malby, kresba, mozaika, koláž, zpěv, tanec, tematické vycházky, pohybové a sportovní hry, soutěže, výstavy, videoprojekce, práce na PC, skupinové a individuální práce.

5. Obsah vzdělávání

5.1. Vymezení vzdělávacích oblastí

Plán práce školní družiny se odvíjí od vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**, která se dělí na pět témat.

1. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislosti v něm, chápat organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti, orientace ve městě, v bytě, regionální pohádky a pověsti, pravidla silničního provozu, základní dopravní značky, důležitá telefonní čísla. Rozvíjet kladný vztah k místu bydliště a vztah k naší zemi.

2. Lidé kolem nás

Můj kamarád, pravidla soužití ve společnosti, vzájemná úcta, žebříček hodnot, slušné chování, zásady správného stolování, pomoc handicapovaným dětem, společenské chování na kulturních akcích, moje rodina, význam knihy a sdělovacích prostředků, prevence sociálně patologických jevů, Den učitelů, MDŽ, Den matek, MDD.

3. Lidé a čas

Kalendář, denní režim, měřidla času, lidové zvyky a tradice – Velikonoce, masopust, Halloween, Vánoce, Nový rok, minulost a přítomnost našeho města, slet čarodějnic, vznik a význam pohádek, význam vzdělanosti.

4. Rozmanitost přírody

Změny přírody podle ročních období, poznáváme listnaté stromy, klíčení semínek, mláďata domácích zvířat, Den Země, ochrana životního prostředí, význam třídění odpadu, využití encyklopedií, zvířata a rostliny, péče o pokojové rostliny.

5. Člověk a jeho zdraví

Sportovní aktivity, soutěže, vycházky, naše tělo, pečujeme o své zdraví a tělo, prevence úrazu, základy poskytování první pomoci.

Do jednotlivých témat bude průběžně zařazována vzdělávací oblast

Umění a kultura

- výtvarná výchova (malování, kreslení, ilustrace k četbě, hry s barvou),
- hudební výchova (hudebně pohybové hry, koledy, písničky, poslech čtených pohádek s hudbou)

Člověk a zdraví

- tělesná výchova (pravidelný pobyt venku, závodivé hry, míčové hry, zimní sporty, štafeta, atletika, cvičení obratnosti a vytrvalosti)

Člověk a svět práce

- pracovní činnosti (práce s papírem, drobným materiálem, modelovací hmotou, konstruktivní stavebnice, výrobky z přírodnin)

Informatika

- základy práce s počítačem, využití výukových programů, vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací.

5.2. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- zásady lidského soužití
- odpovědnost za své chování, sebekontrola, sebeovládání
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- odpovědnost za svou osobu a své zdraví

Sociální rozvoj

- vzájemné poznávání dětí
- formování životních postojů; úcta, porozumění, tolerance
- prevence sociálně patologických jevů
- socioemoční dovednosti
- posilování komunikačních dovedností
- dovednost odstoupit od vlastního nápadu a podřídit se
- kladné řešení konfliktů

Morální rozvoj

- objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- získávat potřebné vědomosti, dovednosti a postoje
- umět hodnotit chování své i ostatních
- respektovat druhé

Výchova demokratického občana

- pravidla slušného chování
- základní lidská práva a práva dítěte
- respektování kulturních i jiných odlišností
- základní společenská pravidla
- práva a povinnosti občana v demokratické společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- regionální pověsti a báje
- zážitky a zkušenosti z jiných zemí
- vážit si kulturního a historického dědictví
- respektování národní identity

Multikulturní výchova

- jedinečnost každého člověka
- respektování zvláštností různých etnik (ve škole, v obci, ve státě)
- slušné chování bez ohledu na kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost – stmelování kolektivu třídy
- rovnocennost všech etnických skupin a kultur
- potřeba ovládat cizí jazyk jako nástroj dorozumění a celoživotního vzdělávání
- odstranění diskriminace a předsudků
- lidská práva

Environmentální výchova

- využívání přírody k relaxaci, k hrám, ke sportování
- poznávání přírody a její ochrana, les, pole, vodní zdroje
- šetření energiemi
- ochrana přírody a kulturních památek
- Den Země
- změny v přírodě
- ochrana přírodních zdrojů, odpady
- prostředí a zdraví

Mediální výchova

- pěstování kritického přístupu k reklamě
- hledání základního obsahu v textu, ve zprávě

- vliv médií na život a chování člověka i společnosti, role filmu, televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti
- tvorba mediálního sdělení (o akcích připravovaných školní družinou)
- vytváření zpráv ve skupinách podle věku, komunikace a spolupráce v týmu, rozdělení úkolů

5.3. Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- žák se učí s chutí
- započatou práci dokončí
- umí kriticky zhodnotit své výkony
- učí se nejen spontánně, ale také vědomě
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- všímá si souvislosti mezi jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje
- umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů
- získané poznatky dává do souvislosti
- zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

2. Kompetence k řešení problémů

- žák si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací
- problém se učí pochopit
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- promýšlí a plánuje řešení problémů
- při řešení situací nachází shodné, podobné a odlišné znaky
- hledá různé způsoby řešení problémů
- ověřuje prakticky správné řešení problémů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- spontánně přichází s novým řešením
- je kreativní
- dovede se přizpůsobit změnám – je flexibilní
- svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- je iniciativní a podnikavý
- započaté činnosti dokončuje
- v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý

3. Komunikativní kompetence

- žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci
- myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami
- umí vyjádřit vlastní názor
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- dokáže promluvit na veřejnosti
- účinně se zapojuje do diskuse
- umí řešit konflikty
- dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky
- umí se vyjádřit i písemně
- nezapomíná, že ke správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým
- využívá informační a komunikační prostředky
- z předkládaných informací si vybírá
- komunikuje kultivovaně

4. Sociální a personální kompetence

- žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů

- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu
- ve skupině spolupracuje
- dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis
- respektuje dohodnutá pravidla
- je schopen respektovat jiné
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- je solidární
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Občanské kompetence

- žák si uvědomuje svá práva i práva druhých
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- chová se zodpovědně
- dbá na osobní zdraví své i druhých
- chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní a společenské)
- respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí
- váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí

6. Kompetence k trávení volného času

- žák umí trávit volný čas
- orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití
- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

7. kompetence digitální.

- ovládá běžně používaná digitální zařízení
- získává, vyhledává, informace
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- zautomatizoval rutinní činnosti
- zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy
- počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet
- pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením

5.4. Vzdělávací cíle

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za svoje zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat

- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého jednání

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnání se s nedostatky a s neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření; delikvence; virtuální drogy; šikanování, vandalismus, násilné chování; rasismus)
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Pochopení a uplatňování zásad demokracie

- vztah ke své škole, městu, státu
- vztahy mezi dětmi
- pravidla soužití
- chování lidí – pravidla slušného chování
- principy demokracie
- základní lidská práva a práva dítěte
- práva a povinnosti

Digitální prostředí

- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí
- vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Výchova k životnímu prostředí

- ochrana přírody – praktické poznávání přírody
- proměny přírody, roční období
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody
- likvidace odpadů, třídění odpadů

6. Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných

Naše školní družina nemá zřízeno oddělení dle § 16 odst. 9 Školského zákona. Účastníci s priznanými podpurnými opatřeními jsou začleněni do běžných organizačních jednotek a aktivit.

7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání

7.1. Úprava podmínek k přijetí k zájmovému vzdělávání

Do ŠD přijímáme maximálně 180 dětí.

7.2. Přihláška k zájmovému vzdělávání

Pro přijetí do ŠD je nutno vyplnit Přihlášku, jejíž součástí je jméno a příjmení, datum narození žáka, jména zákonných zástupců včetně telefonních kontaktů, zdravotní pojišťovna, bydliště a odchodu žáka ze školní družiny. Seznámení s Vnitřním řádem a dalších veškerých pravidlech školní družiny. Přihláška do školní družiny je platná vždy jeden školní rok od 1. 9. do 30. 6. daného roku. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy. Docházka končí odhlášením účastníka ze ŠD jeho zákonným zástupcem a podmínky k tomu stanovené – oficiální odhláška a časový rámec, kdy vstupuje odhláška v platnost.

7.3. Různé aktivity zájmového vzdělávání

Další zájmové vzdělávání dětí je umožněno v kroužcích školní družiny, které probíhají od 15 hodin.

7.4. Podmínky předčasného ukončení zájmového vzdělávání

Opakované nebo několikanásobné nezaplacení školného, opakované hrubé porušení Vnitřního řádu ŠD nebo opakované nevyzvednutí účastníka do konce provozu ŠD může vést k vyloučení účastníka ze zájmového vzdělávání. O vyloučení rozhoduje ředitelka školy. Rodiče jsou o vyloučení účastníka informováni písemně.

7.5. Vydávání dokladu o ukončení zájmového vzdělávání

Na konci školního roku je dětem slavnostně předán Pamětní list, který informuje rodiče o ukončení zájmového vzdělávání v daném školním roce.

Mgr. Michaela Drozdová, Ph.D.
ředitelka školy

Lenka Syrová
vedoucí školní družiny